

Δῶρον ἄδωρον

Παρασκευή, 18 Νοεμβρίου 2011

6:36 μμ

5

Δῶρο που δεν προσκομίζει κέρδος ή ωφέλεια σ' εκείνον που το δέχεται. ^{1168.68}

Ἄδωρα ἐχθρῶν τα δῶρα

Αρχαία παροιμία.βλ. και [AN3](#)

Δεν είναι δῶρα τα δῶρα των εχθρών.

Η παροιμία είχε, επίσης, μια άλλη μορφή. «Εχθρού χάρισμα δεν διαφέρει από ζημίαν» .

ΣΧΕΤΙΚΟ

φοβού τους Δαναούς και δῶρα φέροντας

Ο Βιργίλιος φαίνεται να είχε την ίδια άποψη, όταν, στην ομιλία του προς τους Τρώες, αποτρέποντας τους από την παραλαβή του Δούρειου Ἴππου στα τείχη τους ως δῶρο από τους Έλληνες , βάζει τον Λαοκόωντα λέει:

Timeo Danaos et dona ferentes.

Φοβάμαι τους Δαναούς ακόμα και όταν φέρνουν δῶρα.

Αυτό που εμείς λέμε, παραφράζοντας* ελαφρά: «φοβού τους Δαναούς** και δῶρα φέροντας» .

---

*timeo είναι πρώτο ενικο προσωπο οριστικής = φοβάμαι ενώ το φοβού είναι δεύτερο πρόσωπο προστατικής του ίδιου ρηματος **εσυ να φοβασαι**. Η αλλαγή έγινε για να δώσει παροιμιακο και γενικο χαρακτήρα.

** Δαναοι είναι οι υπήκοοι του Δαναου, βασιλιά του Αργους. Στον Ομηρο οι Έλληνες ονομαζονται Αχαιοι, Αργειοι AN4 , Δαναοί αδιακρίτως και αυθαιρέτως [AN1](#) . Η επιλογή του Δαναοι στην φράση είναι σκοπιμη, ένα λογοπαιγνιο, αφού Δάνος σημαίνει δῶρο [AN2](#)

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

AN1

Hesychius Lexicogr., <i>Lexicon (A—O)</i>. {4085.002} close
(218.) *Δαναοί· οἱ Ἕλληνες A 42 .. sp
(219.) δανάκη· νομισμάτιόν τι βαρβαρικόν, δυνάμενον πλέον ὀβολοῦ ὀλίγω, Γ'. ἐλέγετο δὲ καὶ ὁ τοῖς νεκροῖς διδόμενος ὀβολός Callim. fr. 278

AN2

<i>Etymologicum Magnum, Etymologicum magnum</i>. {4099.001} close
Δάνειον: Παρὰ τὸ δάνος, ὃ σημαίνει τὸ δῶρον.

AN3

Ο Σοφοκλής αναφέρει μια προϋπάρχουσα παροιμία

Sophocles Trag., <i>Ajax</i>. {0011.011} close
ἄλλ' ἔστ' ἀληθῆς ἡ βροτῶν παροιμία, ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα κοῦκ ὀνήσιμα. (665)

AN4

αιδώς Αργεῖοι! ντροπή! (ως ηθική επίπληξη): *Με ποιο δικαίωμα απαιτούν οι ΗΠΑ να καταστραφούν τα χημικά και βιολογικά οπλοστάσια του Ιράκ; Τα δικά τους είναι αθώα; ~ (εφημ.).*

– Από την ομώνυμη επιτιμητική φράση που απευθύνει η Ήρα και άλλοτε ο Αίας στους Αργεῖους, δηλαδή στους Έλληνες, όπως ονομάζονται στην Ιλιάδα, πβ. αντίστοιχα Ϊλ. Ε 787 και Ϊλ. Ο 502.

Βιβλιογραφία

1168

Τίτλος: ΛΕΞΙΚΟ ΛΟΓΙΩΝ ΦΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Συγγραφέας: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΟΥΣΗΣ

Εκδότης: ΕΝΝΟΙΑ

Έτος: 2005